

“Avui el cine ha de ser la poesia perquè la prosa ja la fa la televisió”

Manuel Cussó-Ferrer davant del cine Verdi, que estrena avui el seu film, al costat de la protagonista femenina de 'Entreacte'

Manuel Cussó

Montserrat Minobis Manuel Cussó-Ferrer és el director d'*Entreacte*, una pel·lícula que arriba precisament avui divendres a les pantalles cinematogràfiques del país com la seva *opera prima*, encara que aquesta etiqueta no li agrada gens. I no li agrada perquè abans, en Manuel Cussó ha après cinema a través, no solament d'una àmplia i profunda teorització, sinó de l'aprenentatge com a ajudant de direcció d'importants i rellevants films. Més encara, el nou director cinematogràfic s'havia estrenat ja com a director de dos curtmetratges: *Màgia a Catalunya* que va merèixer el premi de cinematografia corresponent a aquesta modalitat l'any 1983 i *Liceu, un espai que mira al 2.000*.

—¿Estrenar una pel·lícula què és?
—Doncs en realitat és una sort; una gran sort. I jo em sento afortunat perquè puc estrenar en un espai relativament curt de temps, ja que l'obra es va acabar al desembre i, ja ho veus, la puc estrenar a l'abril. I això és dona molt i molt poc. Hi ha pel·lícules que esperen o han d'esperar fins i tot més d'un any per poder estrenar-se i accedir als circuits comercials.

—¿Com et sents ara que ha arribat el moment?
—Doncs jo ara no estic ni content ni trist; més aviat molt cansat perquè per arribar a aquest moment he de passar abans per un llarg —gairebé—, dolorós via crucis. De tota manera espero ressuscitar ben aviat amb una altra pel·lícula de la qual tenim ja el pla de treball fet i que es basa en l'obra de Peruchó Pamela.

—¿Pariem de qüestions econòmiques i de subvencions? ¿De producció?

—Mira, això és difícil a qualsevol país. El que passa és que n'hi ha alguns que tenen les idees més clares sobre això i una, diguem-ne, tradició d'ajut més llarga. I aquesta és una qüestió que et mena a parlar de l'Administració; ja sigui autonòmica o estatal. I resulta difícil parlar-ne perquè crec que no hi ha, per part de l'Administració, una excessiva voluntat política que clarifiqui això que en diuen "l'ajut". Per exemple, a França, per parlar del que tenim més a prop, es gasten quinze vegades més que aquí per suportar el seu cinema (o la seva cançó).

I això ho fan perquè hi creuen. Aleshores jo entenc que la primera voluntat política ha de passar primer i abans que res per aquí. I en la quantitat. A través de la quantitat sorgirà la qualitat. Però penso que ara, justament quan es parla del nou decret sobre cinema, amb el problema sorgit amb els cantants és un moment delicat. I a mi el que més m'interessa és pensar en la pròxima pel·lícula i en crear imatges, que d'això es tracta. Però també és veritat que és molt trist, —i dur— que un director s'hagi de convertir també en productor. Però no queda cap altra opció. Pensa que el primer guió d'*Entreacte* és de l'any 1983. Des d'aleshores sa n'han escrit cinc versions d'aquest guió fins a arribar al rodatge; però de fet no va tirar endavant el projecte fins que jo mateix no he muntat la meva pròpia productora amb industrials que hi van posar diners a més d'altres aportacions.

—¿Això evidència, doncs, la necessitat de reescriure o reelaborar el guió?

—En part sí: a mi m'agrada incor-

porar les coses viscudes. El guió és molt teòric i forma part del 50% de la pel·lícula i la resta és la posada en escena, l'aportació dels membres de l'equip. I la reelaboració ve donada, és clar, pel fet d'incorporar-hi coses com les que et deia i per la maduració del mateix projecte. Encara que fent de productor també he après moltes coses. Però és evident que calen productors cinematogràfics i productors per poder tirar endavant els projectes. Per difícils que siguin.

—¿Fas el cine que t'agrada?

—Faig el que m'agrada i m'interessa. I crec sincerament que encara que el pugim titllar de difícil és el que m'interessa i el que em serveix per expressar-me i perquè forma part de tota una sèrie de teoritzacions sobre el cinema que tinc molt clares. Avui el cinema ha de ser la poesia, les impressions, perquè la prosa la fa la televisió. I quan dic que el cinema ha de ser la poesia no vull pas dir que el cinema hagi de ser sextines o quartets. Per ser més exacte, la televisió és informació i la informació comunica. El cinema

també, però comunica emocions, sentiments, estats d'ànim..., impressions...

—¿Creus, doncs, en un cinema que cultivi la sensibilitat?

—Exacte!
—¿Ja que has esmentat la televisió, ¿com l'entens?

—Doncs veuràs, tinc una teoria: entenc que la televisió, a més de la projecció i producció, si cal, de telefilms, telesèries i, fins i tot, pel·lícules dels anys quaranta o actuals, actuals que il·lustren històries. És allò que, tan per bé o per mal, definim com a cromos. Per una altra banda, la televisió té un altre aspecte molt positiu: la TV pot ser, també, el catàleg de les pel·lícules de veritat. Perquè és una manera de fer-les arribar a tothom. Com en les grans exposicions on hi ha un nombre limitat de persones que la veuen, però en canvi hi ha molta gent que en rep el catàleg. Doncs bé, amb el cinema la comparació seria la mateixa. És a dir, la pel·lícula s'hauria de veure en sala i la mateixa pel·lícula a la televisió seria el catàleg. Perquè això permet que arribi a molta gent. I entenc que la TV

té aquesta funció bàsicament informativa, però que també té la de ser prosa, literatura... que explica història. El que jo vull no és explicar història, sinó històries. I justament *Entreacte* és això.

—¿Quins serien els teus punts de referència?

—Oh, n'hi ha molts. Però en tot cas tots els de la història del cinema, en concret els del cinema mut. A la pel·lícula hi ha alguna seqüència així.

—¿Ara estan fent un cicle dedicat a Eisenstein...?

—És realment esplèndid. Llàstima que passi, pot ser, una mica massa desapercebut. Per tant, i pel que fa al referent, que és el que abans em preguntaves, ho són tot. Crec que quan un pretén crear una imatge no cal inventar res, perquè ja està tot inventat. Només cal conèixer les fórmules, les imatges que s'han fet en el passat i no negar el futur. Mirar cap a la imatge electrònica, a la d'ordinador... La meua posició com a creador d'imatges i de sons es veure i escoltar tot el passat aplicant-ho cap al futur. A partir, doncs, del coneixement del passat es pot crear tot el que és nou.

—¿Com vas descobrir el cinema?

—Doncs jo vaig entendre a l'adolescència, davant la contemplació de la pel·lícula *El setè segell*, que el cinema podia ser quelcom més que un passatemp, que podia ser art. Jo havia anat sempre molt al cinema perquè als meus pares els agradava molt. La meua mare era una fanàtica del cinema americà, i el meu pare de l'europeu. Per tant, sempre he estat envoltat de cinema.

—¿Curiosament, tant en les curtmetratges com en aquesta primera pel·lícula, i la pròxima, agafes referències literàries o poètiques, Brossa, per exemple, en *Entreacte*. ¿Per què?

—Jo diria que són font d'inspiració. També m'interessa molt l'arquitectura, el teatre... M'interessen, per principi, totes les arts (tinc més aviat tendència a l'enciclopedisme). Però amb el cas d'en Brossa és, com et deia, una font d'inspiració que m'arriba per dues bandes. Primer, perquè cal dir que és el *Poeta* avantguardista més important de la cultura catalana i, després, el que fa que jo admiri i aprecii en Brossa és la seva actitud i qualitat humana ara que és de moda canviar de jaquetes. I pel que fa a Peruchó, perquè és l'escriptor fantàstic més significat del país.

AGENDA INFANTIL

Ferran Llaveria

La festivitat de Sant Jordi és la gran protagonista del cap de setmana. Molts actes es representen arreu amb motiu de la festa. Destaquem aquí especialment els de Mataró, que organitza la llibreria Robafaves/Submarí groc, premiada en diverses ocasions per la seva tasca en pro de la literatura infantil i per a joves. Amb aquests actes obrim l'agenda del cap de setmana. Només afegir que dues sales, Teatre Malic i Llantiol, no faran funció aquest cap de setmana, perquè els seus organitzadors puguin gaudir de la festa del patró de Catalunya.

• **Festa del llibre a Mataró:** Comença avui, des de bon matí, amb la Biblioteca a cel descobert, tot el dia d'avui i dissabte a la plaça de Santa Anna. Per la nit, a les 10.30, actuació del *Circ Sèmolà*, amb el seu espectacle de teatre-circ, *In Concert*, a la carpa instal·lada al Parc Central, i a la mateixa hora, *Ball de Sant Jordi*, amb l'*Orquestrina Galana*, a la plaça de l'Ajuntament. Abans, però, a les 6 de la tarda, *Mostra de danses catalanes*, amb l'*Esbart Dansaire d'Iuro*, a la mateixa plaça de l'Ajuntament. Diu-

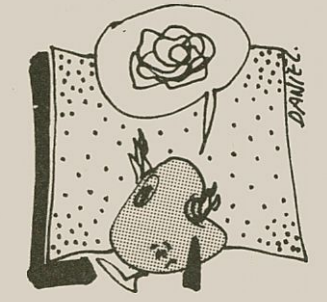
menge, durant tot el dia, els nens i nenes, amb l'assessorament de destacats il·lustradors, crearan el *Llibre de contes de la ciutat*, que serà presentat a les 6 de la tarda, amb la presència dels *Gegants de Mataró*, la *Família Robafaves* i la *Banda Agrupació Musical del Maresme*, amb *Festa i Cercavila*. Tots els actes a la plaça de l'Ajuntament. Hem destacat aquesta Festa del Llibre de Mataró, perquè és, potser, la més singular i de major tradició de cara als infants, però pràcticament arreu hi ha actes festius, i amb activitats especialment dirigides a la gent menuda.

• **Pallassos:** *Festival de Pallassos de Sant Jordi*, gratuït i amb caràcter benèfic, especialment dedicat als nens minusvàlids, al Teatre de l'Ateneu Montserrat d'Hostafrancs, amb la participació de *Dandy Clowns*, i organitzat pel Club de Clowns (diumenge a les 12 del migdia). La *Companya Infima la Puça*, continua amb les representacions del seu nou espectacle, *Pasatruà*, al Centre d'Espectacles dels Lluïsos de Gràcia (dissabte i diumenge a les 6 de la tarda). En *Tortell Poltrona* continua la seva gira per Catalunya, dins del Circuit Rialles,

amb el seu espectacle *Clovis*, a Girona (dissabte a les 4 de la tarda, davant del Teatre Municipal) i a *Calafell* (diumenge a les 6 de la tarda, al Teatre Municipal). També dins de Rialles, el *Teatre Mòbil*, presenta el seu espectacle de mim-clown, *Mutis i a la gàbia*, a Celrà (diumenge matinal 12.30 a la plaça Catalunya).

• **Circ:** Actuació dels malabaristes *Els Bernals*, al teatre a l'aire lliure del *Turó Park* (diumenge a les 12 del migdia). A la *Fundació Miró*, continua l'original *Escarlata Circus* (dissabte a les 5.30 de la tarda, i diumenge sessions matinals a les 11.30 i 1 h).

• **Teatre:** Segueix l'interessant muntatge del *Teatre de l'Ocàs*, *Marta, què et passa?* (o *la gelosia dels infants*), molt recomanable per a pares i fills, al *Jove Teatre Regina* (dissabte a les 6 de la tarda, i diumenge a les 12 del migdia). Al Circuit Rialles, força representacions i molt interessants, *Toc de retruc*, amb el seu espectacle musical *Roda, roda, molinet*, serà a l'*Hospitalet de Llobregat* (diumenge, matinal a les 12, a la Sala Teatre Sant Isidre); el *Teatre Gent* actuarà a *Cape-*

llades (dissabte, a les 6 de la tarda, a la Lliga, amb *El rei i el drac*), i a *Solsona* (diumenge, a les 12 del migdia, al Cinema Espanya, amb *El Somni truites*); la *Camerata de Cançó tradicional*, presenten el seu espectacle musical, *La cançó més bonica del món*, a l'*Armentera* (diumenge a les 5 tarda, a la Sala Catalunya); *La Trepça*, amb *Les joguines oblidades*, serà a *Cubelles* (diumenge a les 6 de la tarda, a la Societat l'Aliança); els *Roseland musical*, amb *Blau Mari* (teatredansa), hi seran a l'*Espluga de Francolí* (diumenge a les 12 del migdia al

Casal); la *Companya Curial*, viatge amb *Sputnik*, a Gavà (diumenge a les 12 del migdia, al Teatre Maragall); els *Estaquirots*, ens mostraran *Subsòl*, a *Molins de Rei* (diumenge, 5.30 tarda, al Teatre Joventut Catòlica); els *Opal Teatre*, amb *Ai, Ai, Aivert!*, seran a *Mollerussa* (diumenge a les 12.15 del matí a l'Amistat); el *Teatre del Cordó*, contarà *Contes de cordó*, a *Olesa de Montserrat* (diumenge a les 5 de la tarda, al Casal); els *Marduix*, amb l'*Ombra del Canigó*, seran a *Ripoll* (diumenge a les 12 del migdia al Cinema Comtal); novament el *Teatre de Cordó*, amb els seus *Contes de Cordó*, ara a *Sabadell* (diumenge a les 6 de la tarda, al Teatre Municipal); els *U de Cuc teatre*, i el seu *Miles Gloriosus*, seran a *Sant Boi* (diumenge a les 12 del migdia, a l'Ateneu); els *titelles Naip*, amb la seva versió d'*El Canigó*, actuen a *Tàrraga* (diumenge a les 5 de la tarda, a l'Institut) i el rondallaire *Cesc Serrat*, amb *Contes de llum*, a *Sant Just Desvern* (diumenge a les 5.30 de la tarda, a l'Ateneu).

• **Titelles:** També al circuit Rialles, i amb els *Titellaires de Sant Marçal*, que actuen a *Sant Feliu de Guíxols*

(diumenge a les 12 del migdia al passeig de Mar).

• **Roda d'espectacles al carrer:** El *Teatre de Sac*, presenta el seu espectacle de teatre d'ombres *K-Zoo*, a *Nou Barris* (diumenge a les 12 del migdia a l'Ateneu). Els *Vitamina A*, presenten el seu espectacle de pallasos, *Macedònia C*, a *Ramon Albó* (dissabte a les 12 del migdia als carrers Vilaseca/Montagut). Els *Farsants*, seran a l'*Hospitalet de Llobregat* (dissabte a les 5 de la tarda, al Passeig de Bellvitge). I fora del nucli urbà barceloní, actuació de *La Trepça*, amb l'*Auca dels firaires*, a *Montornès del Vallès* (diumenge a les 12 del migdia, al Casal de Cultura); de *Flic Flac teatre*, amb *Cercavila*, a *Ripolllet* (diumenge a les 6.30 de la tarda, a la Rambla Sant Jordi) i *L'Espadimonis i Foc Follet*, amb *A tort i a dret*, a *Sallent* (diumenge a les 12 del migdia).

• **Cinema:** A la *Filmoteca* (diumenge a les 12 del migdia), pel·lícula de dibuixos anglesa, *El últim unicornio*. I a les sales comercials, *Bambi*, *El oso* i *¿Quien engañó a Roger Rabbit?* i pels grans detes, *Gorilas en la niebla*.